

BULLETTINEN

Information från Litteraturvetenskapliga institutionen
vid Uppsala universitet

De högre seminarierna

Oktober 2015

Litteraturvetenskap

Allmänna seminariet

Fredagen den 16 oktober, kl. 13.15

Lokal: sal X Universitetshuset

Ingeborg Löfgren försvarar sin doktorsavhandling *Interpretive Skepticism: Stanley Cavell, New Criticism, and Literary Interpretation*. Opponent: prof. Toril Moi. Se särskild presentation!

Ordf.: Pettersson

Fredagen den 23 oktober kl. 13.15–15.00 (*obs dag och tid!*)

Lokal: 6–0031

Digitala dimensioner i nutidens bokvärld – tre perspektiv. I anslutning till workshopen Kod[ex], arrangerad i Stockholm och Uppsala av Alexandra Borg och Pelle Snickars, ges tre kortföreläsningar av Leif Dahlberg, Sara Leckner och Petra Söderlund. Se särskild presentation!

Ordf.: Svedjedal

Torsdagen den 5 november kl. 15.15–17.00

Lokal: 6–0031

Rochelle Wright, professor em. i skandinavisk litteratur vid University of Illinois, Urbana-Champaign, talar om sina översättningar till engelska av romaner av Kerstin Ekman, Ivar Lo-Johansson och Hjalmar Söderberg. Seminariet ges inom ramen för institutionens profilområde Svensk litteratur i världen. Mer information i novemberbulletinen.

Ordf.: Williams

Kollokvier

Tisdagen den 13 oktober kl. 13.15–15.00

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

”Rydbergs författarskap – ekonomi och marknadsrelationer”. Tore Lund presenterar ett pågående projekt om Rydbergs försörjning och författaridentitet. Se särskild presentation!

Ordf.: Svedjedal

Tisdagen den 20 oktober kl 13.15–15. 00

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

”Unga läsare under lupp eller Har skönlitteraturen en framtid?”. Vid Seminariet för läsforskning presenteras nya forskningsrön av ordförande, Olle Nordberg och Maria Wennerström Wohnr. Inbjudan skickas även till utbildningsvetenskapen, lärarutbildningens andel inom nordiska språk samt centret för nationella prov i svenska.

Se särskild presentation.

Ordf.: Pettersson

Retorik

Allmänna seminariet

Torsdagen den 15 oktober kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

Alexander Stagnell om Barbara Cassin. Under seminariet presenterar Alexander Stagnell tre kortare texter av Barbara Cassin som översatts till svenska. Texterna, som ger en introduktion till Cassins omtolkning av sofistikens och retorikens ursprung och tvisten med filosofin, är hämtade ur boken *L'archipel des idées de Barbara Cassin* (Paris: Maison des sciences de l'homme, 2014). Översättningarna är tänkta att publiceras som klassiker i Rhetorica Scandinavica och ackompanjeras därför av en kortare klassikerintroduktion, skriven just för RS.

Introduktion, översättningar samt franska originaltexter kan rekvireras tidigast en vecka innan seminariet från alexander.stagnell@sh.se.

Ordf.: Rosengren

Tisdagen den 27 oktober kl. 13.15–15.00

Lokal: Universitetshuset, Sal VIII (*obs lokal!*)

Gästföreläsning (samarrangemang med New Perspectives on Vulnerability): Suzi Adams, Flinders University, Adelaide, Australia: "On Autonomy, Utopia, and Social Creativity: Rethinking Castoriadis and Ricoeur".

Suzi Adams is Senior Lecturer at Flinders university and co-ordinating Editor of *Social Imaginaries Journal*

(<http://www.zetabooks.com/journals/social-imaginaries.html?limit=all>)

Her research focuses on social theory (classical and contemporary), phenomenology, and hermeneutics.

In 2014 Adams edited *Cornelius Castoriadis : Key Concepts* (London & New York: Bloomsbury Publishing). Her latest book is *Castoriadis's Ontology: Being and Creation*. New York: Fordham University Press, 2011.

Ordf.: Rosengren

Torsdagen den 29 oktober kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

Dimitrios Iordanoglou presenterar sina nyöversättningar av Gorgias. Se särskild presentation!

Ordf.: Rosengren

TVÄRVETENSKAPLIGT 1700-TALSSEMINARIUM I UPPSALA 1995–2015

Seminariet finansieras under 2015 av Litteraturvetenskapliga institutionen samt noden '1700-tal – Sverige i världen, världen i Sverige'.

1700-talsseminariet firar 20-årsjubileum i höst, 1995–2015! Tre sammankomster återstår under terminen:

Onsdagen den 11 november kl. 18.15–20.00 (*obs tiden!*): Jubileumsseminarium 1995–2015.

Lokal: SCAS, Linneanum, Thunbergsvägen 2, Thunbergssalen

Professor Hans HELANDER, Uppsala:

"New Words for a New Era: The Medical Works of Emanuel Swedenborg as a Mirror of the Scientific Revolution".

Seminariet anordnas i samarbete med Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS).

Postseminarium. Obs anmälan till postseminariet senast 6 november till rsvp@swedishcollegium.se.

Onsdagen den 25 november kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 2 rum K1022

Akademiforskare Staffan BENGTTSSON, Uppsala:

"Thorild och Herder".

Postseminarium.

Onsdagen den 9 december kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 6 rum 0022

Fil. dr Elena DAHLBERG, Uppsala, docent Erik ELIASSON, Helsingfors, fil. dr Jennie NELL, Stockholm & fil. dr Alfred SJÖDIN, Lund:

”Jean-Jacques Rousseau i Sverige ca 1760–1830”.

Postseminarium.

Alla hjärtligt välkomna! Marie-Christine Skuncke Marie-Christine.Skuncke@littvet.uu.se

Särskilda presentationer

Digitala dimensioner i nutidens bokvärld. Torsdag 22 – fredag 23 oktober hålls den andra workshopen ”Kode[ex]”, arrangerad av Alexandra Borg och Pelle Snickars. Fokus ligger denna gång främst på distribution. I workshopen deltar forskare och branschföreträdare. Den första dagen hålls i Stockholm, den andra i Uppsala. I anslutning till dagen i Uppsala öppnas en del av workshopen som ett allmänt seminarium där doktorander och intresserade masterstudenter inbjuds att delta (ingen föranmälan behövs). Seminariet består av följande föreläsningar:

13.15 Petra Söderlund (Uppsala universitet): ”Från digitalt arkiv till tryckt bok - varför?”.

13.45 Sara Leckner (Malmö högskola): ”Data takes command: bokbranschens förändrade förutsättningar”.

14.15 Leif Dahlberg (KTH): ”Från codex till e-bok”.

Med tanke på institutionens ordinarie seminarietider ska betonas att den allmänna delen länge planerades till torsdagen kl. 15.15-17.00, men måste flyttas efter en sen ändring gällande Stockholmsdagen.

Dimitrios Iordanoglou lägger fram en ny del av sin planerade volym sofisterna i svensk översättning. Denna gång har turen kommit till Gorgias från Leontinoi (485-390 fvt) som var en av de mest inflytelserika sofisterna. Gorgias tjänstgjorde som ambassadör, och hans besök i Athen år 427 fvt ses som en milstolpe i retorikens historia. Här bländades atenarna av Gorgias talekonst, och han påbörjade en lång och framgångsrik karriär som lärare och intellektuell. Han ska ha studerat under Empedokles, och skall själv ha varit lärare åt sådana som Perikles, Kritias, Menon och Isokrates. Gorgias gjorde viktiga bidrag inom den framväxande epistemologin, logiken, retoriken och stilistiken, och hans politiska idéer om ett enat Hellas togs över av såväl Lysias som Isokrates. På seminariet presenteras översättningar av hans biografi av Filostratos (VS 9), hans kända Lovtal över Helena, det något mindre kända ”Palamedes försvarstal” samt fragmenten av skriften ”Om det som inte är” och av ”Liktaleet”.

Tore Lund. Viktor Rydbergs författarskap uppfattades under hans livstid som ett av landets mest inflytelserika, och det har också blivit grundligt genomforskat, främst idémässigt. Författarskapets materiella och praktiska sida – ekonomi, marknads- och försörjningsstrategier, relationer till förlag och tidskrifter – har däremot ägnats mindre intresse. Tore Lund (Göteborg), som en längre tid sysslat med Rydberg, presenterar här ett projekt som skall ägnas dessa frågor. Målsättningen är att det skall resultera i något som inte bara fyller en lucka i Rydbergforskningen utan som även skall vara användbart för aggregerade och komparativa studier inom det litteratursociologiska området. Några ord kommer även att ägnas ett parallellt projekt, en detaljerad bibliografi över de verk som Rydberg publicerade, med uppgifter även om bl. a. upplagestorlekar, honorar och källmaterial kring publikationernas tillkomsthistoria.

Ingeborg Löfgren. Denna avhandling undersöker fenomenet *tolkningsskepticism* i litteratur och tolkningsteori. Den driver tesen att traditionella tolkningsteorier och debatter ofta innehåller dolda former av skeptiska resonemang och problemformuleringar. Då denna skeptiska problematik sällan uppfattas eller förstås i termer av skepticism överhuvudtaget förblir den dock alltsomoftast dold och ej ifrågasatt. Vidare argumenterar avhandlingen att tolkningsskepticism i sig är resultatet av ett slags filosofisk förvirring som därtill blir djupt problematisk om dess teoretiska föreställningar sätts att reglera eller vägleda den konkreta tolkningspraktiken. Följaktligen är ett centralt syfte med avhandlingen att presentera en analys och taxonomi över fenomenet tolkningsskepticism. Vad är tolkningsskepticism? Beträffande vad hyser sådan skepticism tvivel? Hur uppstår tolkningsskepticism och hur kan vi bli av med den? Central för denna analysmodell är den amerikanske filosofen Stanley Cavells Wittgensteininspireerade omtolkning av kunskapsteoretisk skepticism i termer av tragedi, existentiellt undvikande av den andre och förnekandet av gemensamma meningskriterier.

I avhandlingens andra del studeras mer detaljerat hur tolkningsskepticism kommer till uttryck i en konkret litteraturkritisk och litteraturteoretisk tradition, nämligen inom den amerikanska nykritiken. Genom att undersöka hur en tolkningsinriktning som vid första anblick förefaller vara snarast motsatsen till tolkningsskeptisk i själva verket kan härbärgera skeptiska föreställningar om litteratur och mening, ges ett analys exempel på hur djupt dold denna form av skepticism kan ligga. I synnerhet granskas Monroe C. Beardsleys och Cleanth Brooks litteraturteoretiska verk. Härmed framträder även två mer specifika former av skepticism inom litteratortolkning: litterär skepticism om

andra medvetanden samt poetisk skepticism. Dessa nykritiker undersöks i jämförelse med Cavells behandling av problem som författarintentionens roll i litteratortolkning, tolkning och övertolkning, estetiskt omdöme, modernism, samt en estetisk-kritisk problematik Cavell kallar ”bedräglighet”. Trots dessa skeptiska fynd och kontrasten mellan Cavell och nykritikerna argumenterar avhandlingen för att nykritiken även innehåller tydligt icke-skeptiska element som snarast hjälper oss att avvisa tolknings skepticism på ett fruktbart sätt. Här lyfts i synnerhet den nykritiska ”närläsningen” fram som ett konstruktivt exempel.

Avhandlingen avslutas med ett kapitel som lämnar det nykritiska idiomet bakom sig för att istället undersöka tolknings skepticism inom den så kallade ”misstänksamhetens hermeneutik”. Genom läsningar av Susan Sontag, Eve Kosofsky Sedgwick och Cora Diamond argumenterar avhandlingen för att misstänksam och ”paranoid” hermeneutik (i Sedgwicks mening) inte i sig är skeptisk. Däremot den kan bli det om den faller för offer de skeptiska frestelserna att bli dogmatisk, auktoritär och (i Cavells mening) ”bedräglig”.

Unga läsare under lupp. Dagens unga vuxna har formats av internetsamhällets obegränsade möjligheter till kommunikation via sociala medier. Detta har gett upphov till frågor om deras lust och förmåga att läsa skönlitteratur: Bryr de sig alls om de särskilda upplevelser och värden som litteraturen erbjuder? Kan de växla från surfandets snabba hopp till den koncentration som romanläsandet kräver? Föredrar de tryckta böcker eller digital förmedling såsom läsplattor? Detta har undersökts i ett VR-projekt som nu har utmynnat i boken *Litteraturen på undantag? Unga vuxnas fiktionläsning i dagens Sverige*. Tre av bokens författare belyser frågor som i sista hand erbjuder en titt in i framtiden: Då dessa 20-åringar på 2030- och 2040-talet styr samhället, vetenskapen och kulturlivet som 40–50-åringar – kommer de då alls att bereda litteraturen någon plats? I förlängningen: kommer någon alls att då intressera sig för litteraturvetenskap?

Meddelanden

Under läsåret 2015/16 ges följande kurser inom forskarutbildningen:

LITTERATURVETENSKAP

Ht 2015

Professional Training in the Arts and Humanities. Fakultetsgemensam kurs för nyantagna doktorander. Kontaktperson: Torbjörn Gustafsson Chorell, Inst. för idé- och lärdomshistoria (torbjorn.gustafsson@idehist.uu.se).

Realism, modernism kommer att gå under andra halvan av höstterminen med Anna Williams och Margaretha Fahlgren som lärare. Kursen är även öppen för masterstudenter.

Vt 2016

Antiken kommer att gå under andra halvan av vårterminen med Björn Sundberg som lärare. Kursen är även öppen för masterstudenter.

RETORIK

Fördjupningskurs i retorikvetenskaplig teori och metod. Kontaktperson: Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Retorikhistorisk specialkurs. Kontaktperson: Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Bulletinen publiceras på internet, adress: www.littvet.uu.se/bulletinen.html.
eva.rosendal@littvet.uu.se